

CONFERÈNCIES DE L'ARXIU

En els últims anys s'han fet unes quantes aportacions fonamentals sobre diversos aspectes de l'economia i de la societat de les comarques gironines. Els autors d'alguns d'aquests treballs han utilitzat documentació referent a cases, llocs i persones del terme de Llagostera, de manera que el coneixement sobre la història de la població al llarg de diferents èpoques s'ha aprofundit notablement.

Al mateix temps les diferents publicacions dirigides per l'arxiu municipal des de 1992, i els treballs de recerca estimulats a través de la beca Esteve Fa Tolsanas, promoguda per l'Ajuntament de Llagostera des de 1997, han estat noves aportacions que han permès avançar en el coneixement de la història de Llagostera.

La suma d'aquestes aportacions ens permet oferir avui un estat del coneixement de la nostra història i un nou punt de partida com en el seu moment ho va ser la primera monografia *Llagostera* de Dolors Grau, publicada el 1987 en la col·lecció dels Quaderns de la Revista de Girona, que editen la Diputació i la Caixa de Girona.

El cicle de conferències que presentem ofereix a la gent de Llagostera i a totes les persones que hi puguin estar interessades l'oportunitat d'escoltar en directe aquests investigadors que han estudiat un aspecte concret de la història de Llagostera. Es demana al conjunt d'investigadors que hi participen una anàlisi rigorosa i també divulgativa centrada a la nostra vila però dins d'una perspectiva més àmplia que l'estrictament local per tal d'entendre millor el significat de cadascuna de les evolucions i transformacions assenyalades.

Lloc: **Local Social de la Caixa**

Horari: **divendres de 8 h. a 9 h. del vespre.**

Fotografia de la portada: Moneda de Jaume I trobada durant les excavacions de la Torre dels Moros (Foto M. López Prad)

CONFERÈNCIES DE L'ARXIU

HISTÒRIA DE LLAGOSTERA. VIDA, SOCIETAT I ECONOMIA DE LA PREHISTÒRIA AL S. XIX

Coordinador: **ELVIS MALLORQUÍ, professor de secundària i historiador**

9 octubre
2009

Joan Llinàs, arqueòleg
DE LA PREHISTÒRIA A L'ÈPOCA ROMANA
Els primers 100.000 anys d'activitat humana a Llagostera

Resum dels jaciments de Llagostera, des de la prehistòria fins als temps romans, amb especial atenció a la Torre dels Moros, recentment excavada. L'objectiu principal és el de proporcionar les dades existents per entendre com es va anar ocupant progressivament el territori de Llagostera fins a l'inici de l'edat mitjana.

23 octubre
2009

Elvis Mallorquí, professor de secundària i historiador
MUNICIPI, PARRÒQUIA, VEÏNATS I MASOS
La constitució del paisatge tradicional de Llagostera

A partir de l'edat mitjana, tenim moltes fonts d'informació que ens permeten conèixer com estava estructurat el paisatge i el territori del terme de Llagostera i com va anar evolucionant al llarg del temps fins al naixement del municipi actual al segle XIX. En aquest sentit, la parròquia, els veïnats, els masos i el terme castral han tingut un paper més rellevant en uns períodes històrics que en d'altres.

6 novembre
2009

Elvis Mallorquí i Montse Varas, professors de secundària i historiadors
EL PRIVILEGI DEL REI JAUME I (1241)
Contingut, context i permanència

Per al període que va del 1151 al 1324, disposem de molta informació referent al domini de Caldes i de Llagostera en els arxius dels comtes de Barcelona i reis d'Aragó. L'historiador nord-americà Thomas N. Bisson ho ha estudiat a fons i, a més, existeix un privilegi de Jaume I concedit als habitants de Caldes i Llagostera, l'any 1241, que permet comprendre millor el naixement de les dues comunitats.

20 novembre
2009

Xavier Soldevila, historiador
LLAGOSTERA SOTA ELS PRIMERS MONTCADA
Organització social i política a mitjan segle XIV

A partir dels llibres de la notaria de Caldes-Llagostera, conservats a l'Arxiu Històric de Girona des del 1327, es pot descobrir com estava organitzada la societat de Llagostera a mitjan segle XIV, just després de la compra del domini i de la jurisdicció efectuada per Ot de Montcada al rei Jaume II.

4 desembre
2009

Joan Llinàs, arqueòleg
EL CASTELL I LES MURALLES DE LLAGOSTERA
Història i evolució del nucli antic de la població

A diferència de la majoria dels pobles veïns, que tenen l'origen en una sagrera o cellera nascuda al voltant del temple parroquial, Llagostera és clarament un poble encastellat: al cim del turó hi ha el castell i l'església parroquial, encerclats per un primer recinte de muralla; en un nivell inferior hi ha el nucli medieval, també envoltat per una segona muralla; i més avall hi ha tota l'expansió moderna dels segles XVIII i, sobretot, XIX. A través de la investigació als arxius i d'algunes recerques arqueològiques efectuades, es pot resseguir amb més detall l'evolució de la trama urbana del centre de la població de Llagostera.

8 gener
2010

Jordi Bohigas, professor d'Història Contemporània de la Universitat de Girona
LLAGOSTERA SOTA ELS FRANCÉSOS
L'impacte local de la Guerra del Francès

Fa dos-cents anys, Llagostera estava en mans franceses, igual com tota la Selva, com la ciutat de Girona i com bona part de Catalunya. La majoria dels historiadors de les nostres contrades han dirigit la seva atenció als grans fets bèl·lics i, sobretot, als llargs setges de les viles de Roses i Hostalric i, encara més, al de la ciutat de Girona. De totes maneres, a través de la recerca als arxius parroquials i de l'estudi de tota la bibliografia sobre la qüestió, es pot conèixer amb més precisió l'impacte de la guerra sobre alguns dels pobles rurals del camp gironí. El cas de Llagostera, estratègicament situat en el pas de la plana de la Selva cap a la Vall d'Aro, encara té un interès suplementari.

22 gener
2010

Rosa Congost, professora d'Història Contemporània de la Universitat de Girona
LLUITES PER LA PROPIETAT DELS BOSCOS DE LLAGOSTERA
Les complexitats de la implantació del liberalisme en un marc local

A mitjan segle XIX el vell privilegi de Jaume I va ser el motiu d'una llarga polèmica entre els principals propietaris hisendats de Llagostera, que controlaven bona part dels boscos i de les muntanyes del massís de Cadiretes, amb els representants de l'ajuntament que intentaven defensar els drets d'ús dels habitants de la vila sobre els boscos del terme. La realitat de l'època no tenia res a veure amb la situació a l'edat mitjana, però ningú no havia eliminat ni el privilegi del 1241 ni cap altra llei o costum que regulés l'aprofitament de les terres no creades. Amb la implantació del nou règim liberal, tots els drets existents van ser qüestionats, però només es van acabar imposant els drets d'uns quants sobre els dels altres. Llagostera ofereix un escenari magnífic per comprendre les complexitats de tot el procés.

5 febrer
2010

Mariàngela Vilallonga, catedràtica de Filologia Llatina de la Universitat de Girona
ESCRITORS I ARTISTES A LLAGOSTERA
Un recorregut pels racons del terme i pels seus relats i dibuixos

Fa uns anys, la publicació de l'Atlas literari de les comarques gironines va portar una nova visió del paisatge i de la cultura d'aquesta part del país. És molt diferent passejar i moure's per un territori sense literatura, que fer-ho de la mà d'alguns dels principals escriptors que l'han trepitjat i han cercat els millors mots per descriure'l. En aquest sentit, Llagostera és una població privilegiada, no només per l'extensió del seu terme ni per la varietat dels seus paisatges, sinó pel fet que molts artistes, escriptors i pintors, sobretot, hi han viscut i han intentat transmetre'n els seus principals valors.

19 febrer
2010

Genís Barnosell, professor d'Història Contemporània de la Universitat de Girona
RADICALS A L'AJUNTAMENT DE LLAGOSTERA
Les lluites polítiques i l'aparició del radicalisme en comarques rurals de Catalunya

El mateix conflicte a l'entorn dels drets sobre els boscos i els comunals de Llagostera proporciona una de les primeres mostres de l'aparició del radicalisme polític fora de l'àmbit urbà de Barcelona, que de mica en mica es va anar convertint en el que seria el republicanisme. L'estudi d'aquestes lluites en el si de l'Ajuntament de Llagostera permet entendre millor com es va anar desenvolupant aquest opció política en una comarca fonamentalment rural, on no hi havia un predomini de la indústria sobre altres activitats econòmiques ni tampoc grans masses obreres com a la ciutat de Barcelona i els seus entorns.

5 març
2010

Joaquim Alvarado, historiador
EL SURO A LLAGOSTERA
Suros, taps i aglomerat (segles XVIII-XX)

Llagostera ha estat una de les principals poblacions gironines on es va desenvolupar la indústria del suro. A part de la proximitat dels boscos d'alzines sureres, Llagostera disposava d'una situació prou estratègica, a mig camí entre Girona i Sant Feliu de Guíxols, i a prop de l'estació de tren de Caldes de Malavella, com per poder posar en circulació la producció local de taps de suro. Al llarg dels segles XVIII i XIX aquesta indústria s'estengué a gran escala a Llagostera, es convertí en la principal activitat econòmica de la vila i tot l'entramat associatiu llagosterenc s'articulà al voltant d'aquest sector. Les transformacions del sector a partir de principis del segle XX i les crisis patides durant el darrer segle comportaren la progressiva pèrdua d'importància i desaparició d'aquesta indústria al nostre municipi.

19 març
2010

Marta Albà, arxivera de l'Ajuntament de Llagostera
FONTS PER A LA HISTÒRIA DE LLAGOSTERA
L'Arxiu Municipal i altres fonts d'informació

La cloenda del cicle de conferències no vol ser un punt final, sinó una porta oberta a futures recerques. Per això, a part de repassar les principals aportacions de les conferències anteriors, es remarcarà tot el que falta per conèixer, quines són les principals llacunes que encara queden i, el més interessant, quines fonts d'informació tenim a l'abast per tal de poder aprofundir encara més el coneixement sobre la història de Llagostera.